

Ötven év, ötszázhetvenhárom szám

A Forrás adatlapján a Hungaricana gyűjteményében egy évfolyam egy sorban szerepel, így az ötven évfolyam ötven sorban érhető el, ebben a nézetben mintha nem is lenne sok az ötven évfolyam. Persze, ha rákattintunk a nekünk éppen fontos sorra, akkor megjelennek az egyes számok, aztán a számokon belül az oldalak, az írások. Ötven évfolyam, ha jól számolom, akkor 2018 decemberéig ötszázhetven szám jelent meg, ebből következően ez a mostani, a lap indulásának az ötvenedik évfordulójára megjelenő szám az ötszázhetvenharmadik. Az ötszázhetvenhárom szám ötszáznegyvenkettő füzetben jelent meg, nem számítva az előzményként mindenképpen figyelembe veendő Kiskunság számait, és az antológiákat, köztük az Aranyhomok antológiát. Az előbb leírt szám megértéséhez tudni kell, hogy indulásától, 1969 márciusától 1973 decemberéig évente hatszor került ki a nyomdából a Forrás, ezen az egységen belül 1973-ban találkozunk egy összevont számmal, ráadásként viszont akkor egy Petőfi-különszám is megjelent. 1974-től 1978 végéig a borítókön már tizenkét számot tüntettek fel az akkori szerkesztők, évi tízszeri megjelenéssel, a májusi-júniusi és a július-augusztusi szám összevont számként látott napvilágot. 1979-től évente tizenkétszer jelent meg a Forrás, ebben az 1997-es év jelentett kivételt. A nagy terjedelmű Szerelmes földrajz című összeállításunkat október-novemberi jelzéssel összevont számként adtuk ki. Végül: 1999-től minden nyáron ún. dupla számot jelentettünk meg, lehetőség szerint a szokásosnál nagyobb terjedelmű írásokkal s tematikus tartalommal.

A számolásban nem mentem tovább, így nem néztem meg, összesen hány oldalt tesznek ki az ötven évfolyam számai, s azt sem néztem meg, hogy hány vers, elbeszélés, tanulmány jelent meg, a szerzők száma után sem nyomoztam – azt gondolom, mindenütt nagy számokkal találkozoznánk. De hát tudjuk, az irodalmat nem a számok teszik irodalommá. Az említett számok is csak a nagyságrend bemérése miatt foglalkoztattak. S valami más miatt is, a végeredményből azonban láttam, hogy az ötszázhetvenhárom nem prímszám, s nem az az ötszáznegyvenkettő sem, ahogyan titokban szerettem volna, igaz, a közelükben jócskán akadnak ilyenek, ennek ellenére oszthatatlannak tekintem a Forrás ötven évét, s az ötszázhetvenhárom számát.

Változások, átalakulások természetesen voltak az elmúlt ötven esztendőben, a külső világban és a lapon belül is, valamiféle egység mégis összefogja az elmúlt évtizedek számait, s a számok mögött meghúzódó szerkesztői törekvéseket. Talán az, amit Buda Ferenc a lap indulására visszatekintve így fogalmazott meg: „Voltak, akik itt, Kecskeméten akartak irodalmat csinálni.” A Forrás nem indult volna el, s az első évtizedekben nem maradt volna meg az alapítók, Varga Mihály, Székér Endre, Hatvani Dániel, Buda Ferenc konok hite nélkül. Aztán újabb hitek következtek, ahogy az első időszakban, úgy ma is vannak, akik itt, Kecskeméten akarnak irodalmat csinálni, meg lehet, az alaptörekvések összekapcsolásához ez elegendő is. Azt, hogy mennyi munka, elképzelés, a fenntartásért folytatott küzdelem húzódik meg az egy-egy, most már akár egyetlen kattintással elérhető évfolyam mögött, nem lehet elmondani. A folyóiratok történetét egyébként is megírhatatlannak gondolom, az intézmény történetét, merthogy egy szerkesztőség a maga

feladatával intézmény is, szerkesztők és szerzők élettörténetét, törekvéseiket, szerkesztők és szerzők törekvéseinek kapcsolódását kellene leírni akkor, amikor valaki egy-egy folyóirat történetét szeretné megírni, nem beszélve arról, hogy a külső világ történéseivel is foglalkoznia kellene, hiszen egy folyóirat elválaszthatatlan attól a társadalmi közegetől, amelyikben létezett vagy létezik.

Mostani számunkkal mi sem akartunk folyóirat-történetet adni az olvasónak, ez nem is a mi feladatunk lenne. Szerzőinket arra kértük, hogy a laphoz való kötődésükről írjanak, egy-egy történetet elevenítsenek fel. S ha az előbb azt mondtam, hogy egy folyóirat léte elválaszthatatlan az őt körülvevő társadalmi közegetől, akkor most azt mondom, hogy ezt az összeállítást, bár az írások a Forrás kapcsán születtek, az teheti érdekessé, hogy a folyóirat-irodalom általános kérdései éppen úgy felmerülnek benne, mint az elmúlt ötven esztendővel kapcsolatos társadalmi, vagy akár politikai kérdések.

A Forrás indulásának ötvenedik évfordulóján a mostani szerkesztőség tagjai megbecsüléssel emlékeznek Varga Mihályra, a lap alapító főszerkesztőjére, Hatvani Dánielre, aki közel másfél évtizedig volt a lap főszerkesztője, Szekér Endrére, a Forrás „örökös” főszerkesztő-helyettesére, a szerkesztésben fontos szerepet betöltő Goór Imrére, Zám Tiborra, s titkárnőnkre, Vörös Józsefnére, a közelünkben alkotó Orosz Lászlóra és Benes Józsefre, elhunyt barátainkra, szerzőinkre. A lap egyetlen pillanatig sem végezhetne volna a munkáját az alapító Bács-Kiskun Megyei Tanács, majd a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat támogatása nélkül, ahogy most sem végezhetné azt Kecskemét Megyei Jogú Város támogatása nélkül. Támogatásukért, mint ahogyan mindazoknak, akik a lap munkáját segítették, köszönetet mondunk.

Füzi László